

9. SINIF

TÜRK DİLİ ve EDEBİYATI

SORU BANKASI

Kullanım Kılavuzu için
Karekodu Okut

**YAYIN DENİZİ OPTİK DEĞERLENDİRME İLE
TÜRKİYE VE İL GENELİ NET
SIRALAMANI GÖR**

- YAYINEVİNE AİT KİTAPLAR
- ÖRNEK PDF'LER
- AKILLI TAHTA UYGULAMALARI
(PARDUS İLE UYUMLUDUR.)
- VİDEO SORU ÇÖZÜMLERİ
- MOBİL UYGULAMALAR
- LİSE DESTEK ÖĞRENCİ
UYGULAMASI

Karekodu Okut
Uygulamayı
İndir.

DijitalSet
DİJİTAL EĞİTİM SETİ
www.dijitalset.com

● Sanal Sınıf Entegrasyonu

ZOOM ile kurumların ders işlemlerini sağlar.
Ders tekrarlarını izleme imkânı verir.

● Soru Havuzu

● Mobil Öğretmen ve

Öğrenci Uygulamaları

Ödevlendirme sistemi
İçeriklere erişim
Raporlama

● İdari Hizmetler

Sanal sınıf
SMS ile duyuru
Gelişim raporları

● Erişilebilirlik

Tarayıcı aracılığıyla erişim

YAYIN DENİZİ VIDEO ÇÖZÜM
UYGULAMASINI İNDİREREK,

www.yayindenizi.com.tr

ADRESİNİ ZİYARET EDEREK
VİDEO ÇÖZÜMLERE ULAŞABİLİRSİNİZ.

Copyright ©

Bu kitabın her hakkı yayınevine aittir.
Hangi amaçla olursa olsun, bu kitabın tamamının ya da bir kısmının, kitabı yayınlayan yayınevinin önceden izni olmaksızın elektronik, mekanik, fotokopi ya da herhangi bir kayıt sistemi ile çoğaltılması, yayınlanması ve depolanması yasaktır.

 yd_yayindenizi

 yd_yayindenizi

 Yayın Denizi

Mobil uygulama
Yayın Denizi Eğitim

YAYIN DENİZİ EĞİTİM

www.yayindenizi.com.tr

yayindenizi@isler.com.tr

0549 839 68 49

11-0621-03-2000Ö-6000B / 55
ISBN: 978-605-197-348-7

ÖN SÖZ

Türk Dili ve Edebiyatı dersi kazanımları “Okuma”, “Yazma” ve “Sözlü İletişim” olmak üzere üç ana başlık altında toplanmıştır. Öğretim programı tür odaklı olduğu için “Okuma” bölümündeki kazanımlar, “Şiir”, “Öyküleyici (Antalmaya Bağlı) Edebî Metinler” “Tiyatro” ve “Bilgilendirici (Öğretici) Metinler” şeklinde sınıflandırılmıştır. Sözlü iletişim kazanımları ise “Konuşma” ve “Dinleme” şeklinde iki ana başlığa ayrılmıştır. Soru bankamız bu esasa göre hazırlanmıştır.

Kitabımızın sevgili öğrencilerimize ne kazandıracığı “Bu Kitap Bana Ne Kazandırır?” bölümünde ayrıntılı açıklanmıştır. Ayrıca “Etkin Çalışma Yöntemleri” ve “Rehberlik Yönergesi” ile, hiçbir soru bankasında olmayan unsurlarla kitabımız desteklenmiştir.

İnancımız o ki bu soru bankası 9. sınıf Türk Dili ve Edebiyatı dersi için kazanımların ne derece gerçekleştiği hususunda sizlere önemli bir katkı sağlayacaktır.

Kitapla ilgili öneri, istek ve düşüncelerinizi aşağıdaki mail adreslerine iletebilirsiniz.

Yaşar TATLITÜRK

bakrmsn@hotmail.com

Kitabımızı Tanıyalım

Akıllı Tahta

www.ydakillitahta.com

adresinden akıllı tahta uygulamasına ulaşabilirsiniz.

Optik Okuma

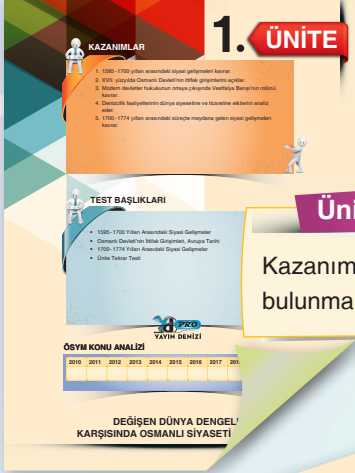

Deneme sınavlarının arkasında bulunan optiğin okutulmasını sağlayan uygulamadır.

Video Çözüm

Testlerdeki video çözümlere ulaşmamızı sağlayan uygulamadır.

Ünite Kapağı

Kazanımlar ve Test Başlıkları bulunmaktadır.

Kavram Haritası

Ünitenin özeti niteliğindedir. Konunun daha iyi anlaşılması ve kavram kargaşasının giderilmesi için tablo hâlinde verilmiştir.

Kavram Sözlüğü

Üniteye ait bilinmesi gereken kavramları içermektedir.

SAYFA SAYISI

288

SORU SAYISI

1035

ETKİNLİK SAYISI

49

TEST SAYISI

99

DENEME SAYISI

4

TEST 1

Testler

Konu testleri hücreleme yöntemine göre en alt başlıklara indirgenerek hazırlanmıştır. Cevap anahtarları testlerin altında yer almaktadır. Tamamı video çözümlüdür. Öğretmeyi amaçlamıştır. Her tip soru modelini görmeni sağlayacaktır.

TEST 1

Üniteye Genel Bakış

Genel tekrar niteliğindedir. Birkaç kazanımı birleştiren sorulardan oluşmaktadır. Algı, yorum ve mantık gerektiren soru tiplerinden oluşmuştur.

1. ÜNİTE

Beceri Temelli Sorular

Zihinsel beceri gerektiren, akıl yürütmeyi sağlayan, yorumlama yeteneğini geliştiren, düşünce becerisi kazandıran soruları içermektedir.

1. ÜNİTE

Kavramları Kullanalım

Etkinliklerin yer aldığı bu alanda üniteye ait kavramların doğru algılanması ve kullanılması amaçlanmıştır. Etkinliklerin cevapları kitabın arkasında verilmiştir.

1. ÜNİTE

Yazılıya Girme Zamanı

Bu bölümde yazılıda çıkma ihtimali olan soru örnekleri yer almaktadır. Cevapları kitabın arkasında verilmiştir.

1. ARA DÖNEM DENEME SINAVI

1. ARA DÖNEM DENEME SINAVI

Etkinliklerin yer aldığı bu alanda üniteye ait kavramların doğru algılanması ve kullanılması amaçlanmıştır. Etkinliklerin cevapları kitabın arkasında verilmiştir.

Bu deneme 8 sorudan oluşmaktadır. 10 dakikada çözmenizi tavsiye ediyoruz.

4 adet deneme sınavı (I. Ara Dönem, Yarıyıl, II. Ara Dönem, Yıl Sonu) yer almaktadır. Sarmal bir yapıya sahiptir. Optik okuma özelliği ile Türkiye ve il genelini netlerinizi kıyaslayabilirsiniz.

ÇALIŞMA PLANI YAPALIM

NEREDE?

ÇALIŞMA PLANI YAPARKEN BU SORULARI DİKKATE ALINIZ!

Hangi ders, hangi gün?

NE ZAMAN?

Konu öğrenme ve tekrar ne zaman?

Soru çözümü ve ödevler ne zaman?

NASIL?

Deneme sınavları ne zaman?

Aksayan çalışmalar hangi gün ve ne zaman çalışılmalı?

Ders dışı hangi etkinlikler ne zaman yapılmalı?

Tatil günü hangi gün?

Her şey ne kadar karışık görünse de;

- ✓ Gerçekleştirilebilecek bir hedefin varsa,
- ✓ Hedefe ulaşmayı amaç edindiysen,
- ✓ Soru çözerek deneyim kazanıyorsan,
- ✓ Konuları birbiri ile ilişkilendirebiliyorsan,
- ✓ Sınav uygulayarak bilgilerini sık sık kontrol ediyorsan,
- ✓ Kendine güveniyorsan

İşler iyi gidecek demektir.

İYİ NOT ALMAK, HER ŞEYİ YAZMAK DEMEK DEĞİLDİR!

İyi not almak; kendi cümlelerini kurmak, şekille veya yazıyla şifrelemek, baktığında kolayca anlayıp hatırlamak için materyal hazırlamak demektir.

Tutulan notlar; onlara geri dönmek, onları okumak, gözden geçirmek, oradaki fikirlerin üzerine düşünmekle bir anlam kazanır.

Merak;

öğrenme isteğini harekete geçirir, odaklanmayı sağlar, çabuk yorulmayı engeller.

EVDE ETKİN ÇALIŞMA

Evde olduğunuz zamanı çok iyi değerlendirmelisiniz. Çoğu zaman yoğun ve yorgun bir gün geçirerek eve geldiğiniz için iyi ve uygulanabilir bir programa ihtiyacınız var.

Evde yapılması gereken işler:

- Uyuma • dinlenme • beslenme • konuları tekrar etme, • soru çözme • çözemediğin sorular için araştırma yapma
- ödev yapma • fazladan sınav uygulama • önceden öngörülemeyen durumlar

gibi pek çok başlık altında toplanabilir.

Dersler gün boyu peşinizi bırakmadı. Okul bitti ama evde derse devam çünkü hedefleriniz ve hayalleriniz var. Bunu asla unutmamalısınız.

- ✓ Eve gelince önce dinlenmelisiniz.
- ✓ Kendinize bir ders çalışma saati belirlemeli ve sürekli bunu düşünmelisiniz. Çünkü zihin neyi tekrar ederse kendini o yönde yönlendirir.
- ✓ Konu öğrenme, tekrar etme, soru çözme saatlerini birbiri arkasına yerleştirmelisiniz.
- ✓ Ders çalışırken mutlaka ara vermelisiniz. Ara vermek odaklanma gücünüzü artıracaktır.
- ✓ Her gün konu tekrarlarına zaman ayırmalısınız. Yeni bilgiyi günlük tekrar etmelisiniz. Tekrar etmek başarının anahtarıdır. Bilginin pekiştirilmesini ve uzun süreli hafızaya atılmasını sağlar. Tekrarlarınızı zihinden yapmayı öğrenmelisiniz. Bu size zaman kazandırmanın yanında kalıcı olarak öğrenmenize de katkı sağlayacaktır.
- ✓ Bilginin kalıcı olmasını sağlamak için ilişkilendirerek öğrenmeye çalışmalısınız. Ezberden kaçınmalısınız. Öğrenilen bilginin tam olarak kullanılması için beyin tarafından analizinin yapılması gerekir. Ezberci sistem bunu engeller.
- ✓ Not alma hızınızı kendinize göre belirlemelisiniz. Yavaş not alma beynin konsantre olmasını zorlaştırır, yazma hızı ile beynin çalışma hızı arasında boşluk meydana gelir. Zihin başka alanlara kayar ve konsantrasyon sorunu yaşarsınız.
- ✓ Her şeyden arındırılmış ortam, çalışma için iyi bir ortam değildir.
- ✓ Dikkatinizi belli alanlara değil, genele yaymalısınız. Dikkatinizi uyanık tutmayı unutmamalısınız.
- ✓ Sosyal hayattaki olumsuz etkenlere dikkat etmeli, mümkün olduğunca bunları ortadan kaldırmalısınız.
- ✓ Yaptığınız programa beyninizi ikna etmelisiniz.

Bilgi

+

Deneyim

+

Duygu ve Davranış

=

ÖĞRENME

Öğrenmeyi Kolaylaştıralım

BÖYLE MİSİN?

- Düzenli ortam
- Resimli dergi ve kitaplar
- Masa başında, bireysel çalışma
- Şema, grafik, harita kullanma
- Renkli kalem kullanma
- Gözlemleyerek kavrama
- Çizimleri takip etme
- Duyduğunu hatırlama

GÖRSEL

- Yazarken renkleri kullan.
- Okurken önemli yerlerin altını çiz.
- Ders dinlerken küçük kartlara not al.
- Karmaşık konuları çizime dönüştür.
- Konuyu planla ve organize et.
- Resimlerle çalış, konuları kolay kavra.
- Soru çözerken verilenleri şemala.

- Özenli, hoş, rahat konuşabilme
- Dinleyerek ve konuşarak öğrenme
- Müzik ve ses kayıtlarını dinlemeyi sevmek
- Ritmik, orta hızda, tane tane konuşma
- Grup çalışmalarından zevk alma.
- Sözel ifadeleri takip etme

İŞİTSEL

- Çalışma arkadaşı bul veya grupla çalış.
- Yüksek sesle tekrar et.
- Yeni öğrendiğin bilgileri ritmik tarzda tekrarla.
(Komik, saçma ve çığınca olması öğrenmeyi kolaylaştırır.)
- Öğrendiklerini kendine anlat
- Öğrendiklerini kendi kelimelerle ifade et.

- Az ve öz konuşma
- Sürekli hareket etme isteği
- Öğeleri kullanmayı ve deney yapmayı sevmek
- Yaşadığını, gördüğünü ve dokunduğunu hatırlama
- Rahat ve sakin konuşma
- Rahatına düşkün olma.

DOKUNSAL

- Ön sıralara otur, kısa notlar al.
- Konu tekrarlarında hareket hâlinde ol.
- Yüksek sesle oku.
- Çalışırken şema, tablo, harita yap.
- Kendi istediğin yerde ve formda çalış.
- Dersi hareketli birinden dinle.

SOL BEYİN

Vücudun sağ tarafındaki organlarını yönetir.

Analitik düşünme becerisine sahiptir.

Akademik ve bilimsel konularda başarılıdır.

Matematiksel verilerle ilgilenir.

Dili iyi kullanır.

Kelime, sayı ve sembollerle ilgilenir.

Mantıksaldır.

Sebep-sonuç ilişkisini iyi kurar, sonuçlarla ilgilenir.

SAĞ BEYİN

Vücudun sol tarafındaki organları yönetir.

Görsel ve işitsel konularla ilgilenir.

Görme ve duyma yoluyla öğrenir.

Gerçek üstü hayaller kurar.

Mecaz anlamlarla ilgilenir.

Üretkendir.

Sanatsal faaliyetlere çok yatkındır.

Yapamam sendromu
Eleştirme
Yeniliğe karşı olma
Analiz etme
Algılama ve üretme
Sıralı işlem yapma
Alışkanlıklarla değerlendirme

Ses tonu ve duygular
Matematiğin merkezi
Gerçek sorun çözücü
Yenilikçi
Bütünsel kavrama
Değer yargısı eksik

BEYİNİZİ YERİNDEN ÇIKARIN VE ONA SALDIRIN KENDİNİ KORUYACAKTIR.

Mark Twain

İçindekiler

PRO
YAYIN DENİZİ

ÖN SÖZ REHBERLİK

1. ÜNİTE

GİRİŞ

Kavram Haritası / Kavram Sözlüğü	10
Edebiyat Nedir? / Edebiyatın Bilim ve Güzel / Sanatlarla İlişkisi / Metinlerin Sınıflandırılması	11
Standart Dil, Ağız, Lehçe, Şive, Argo, Jargon	21
İletişim ve Öğeleri	23
Üniteye Genel Bakış	25
Beceri Temelli Sorular	27
Kavramları Kullanalım	29
Yazılıya Girme Zamanı	33

2. ÜNİTE

HİKÂYE

Kavram Haritası / Kavram Sözlüğü	36
Hikâye	37
Yazım Kuralları / Noktalama İşaretleri	51
İsim	53
Sunu	57
Üniteye Genel Bakış	59
Beceri Temelli Sorular	61
Kavramları Kullanalım	63
Yazılıya Girme Zamanı	67

3. ÜNİTE

ŞİİR

Kavram Haritası / Kavram Sözlüğü	70
Şiir	71
Yazım Kuralları / Noktalama İşaretleri	87
Sıfat	89
Üniteye Genel Bakış	93
Beceri Temelli Sorular	95
Kavramları Kullanalım	97
Yazılıya Girme Zamanı	101
I. Ara Dönem Deneme Sınavı	103

4. ÜNİTE

Kavram Haritası / Kavram Sözlüğü	110
Masal / Fabl	111
Yazım Kuralları / Noktalama İşaretleri	119
Edat / Bağlaç / Ünlem	121
Dinleme Türleri	123
Üniteye Genel Bakış	125
Beceri Temelli Sorular	127
Kavramları Kullanalım	129
Yazılıya Girme Zamanı	133
Yarıyıl Deneme Sınavı	135

5. ÜNİTE

Kavram Haritası / Kavram Sözlüğü	142
Roman	143
Yazım Kuralları / Noktalama İşaretleri	157
Zamir	159
Üniteye Genel Bakış	163
Beceri Temelli Sorular	165
Kavramları Kullanalım	167
Yazılıya Girme Zamanı	171

6. ÜNİTE

Kavram Haritası / Kavram Sözlüğü	174
Tiyatro	175
Yazım Kuralları / Noktalama İşaretleri	189
Zarf (Belirteç)	191
Üniteye Genel Bakış	195
Beceri Temelli Sorular	197
Kavramları Kullanalım	199
Yazılıya Girme Zamanı	203
II. Ara Dönem Deneme Sınavı	205

7. ÜNİTE

Kavram Haritası / Kavram Sözlüğü	212
Biyografi / Otobiyografi	213
Yazım Kuralları / Noktalama İşaretleri	219
Fiiller	221
Üniteye Genel Bakış	225
Beceri Temelli Sorular	227
Kavramları Kullanalım	229
Yazılıya Girme Zamanı	231

8. ÜNİTE

Kavram Haritası / Kavram Sözlüğü	234
Mektup / E-Posta	235
Yazım Kuralları / Noktalama İşaretleri	239
Fiiller	241
Açık Oturum	245
Üniteye Genel Bakış	247
Kavramları Kullanalım	249
Yazılıya Girme Zamanı	251

9. ÜNİTE

Kavram Haritası / Kavram Sözlüğü	254
Günlük / Blog	255
Yazım Kuralları / Noktalama İşaretleri	259
Fiiller	261
Üniteye Genel Bakış	265
Kavramları Kullanalım	267
Yazılıya Girme Zamanı	271
Yıl Sonu Deneme Sınavı	273

1. ÜNİTE

KAZANIMLAR

KAZANIMLAR		
OKUMA	YAZMA	SÖZLÜ İLETİŞİM
<p>Aşağıdaki konulara uygun metinler seçilir:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Edebiyat nedir?<ul style="list-style-type: none"> • Edebiyat kelimesinin kökeni, terim anlamı ve farklı sanatçıların edebiyat tanımları üzerinde durulur. 2. Edebiyatın bilimle ve güzel sanatlarla ilişkisi<ul style="list-style-type: none"> • Edebiyat, bilim ve güzel sanatlar arasındaki etkileşim üzerinde durulur, bunların birbirlerine kaynaklık ettikleri örneklerle açıklanır. 3. Metinlerin sınıflandırılması<ul style="list-style-type: none"> • Edebî ve öğretici metinlerin özellikleri üzerinde durulur, sınıflandırmadaki ölçütler açıklanır. Metin türlerinin adları verilir ancak bunlarla ilgili ayrıntıya girilmez. • Bu ünitedeki metinler, kitap yazarları tarafından da oluşturulabilir.	<ul style="list-style-type: none"> • “Niçin yazıyoruz?”, “Nasıl yazmalıyız?” soruları çerçevesinde öğrencilerin serbest metinler yazmaları sağlanır. Farklı yazarların yazma gerekçeleri ve biçimleri üzerinde durularak öğrencilerin yazmanın doğası üzerinde düşünceleri sağlanır.	<ul style="list-style-type: none"> • İletişim ve öğeleri açıklanır, bunların işlevleri üzerinde durulur.
DİL BİLGİSİ		
<p>Standart dil, ağız, şive, lehçe ile argo, jargon kavramları üzerinde durulur.</p>		

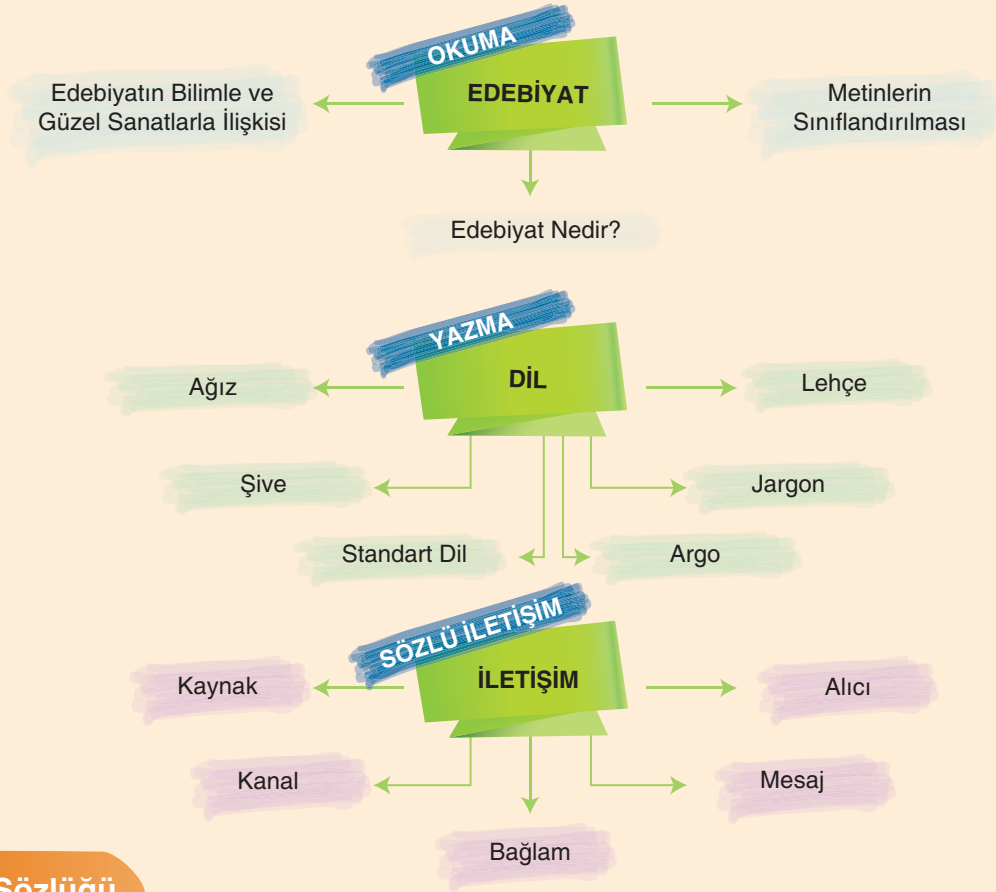
TEST BAŞLIKLARI

- Edebiyat Nedir? / Edebiyatın Bilim ve Güzel Sanatlarla İlişkisi / Metinlerin Sınıflandırılması
- Standart Dil, Ağız, Lehçe, Şive, Argo, Jargon
- İletişim ve Öğeleri
- Üniteye Genel Bakış

1. ÜNİTE

Kavram Sözlüğü

1. ÜNİTE

ağız: Bir ana dilin konuşulduğu ülkenin sınırları içinde, bölgelere ve sınıflara göre ses, şekil, söz dizimi ve anlamca farklılıklar gösterebilen söyleyiş özelliği.

alıcı: İletişim ortamında kendisine mesaj gönderilen kimse.

argo: Kullanılan ortak dilden ayrı olarak aynı meslek veya topluluktaki insanların kullandığı özel dil veya söz dağarcığı.

bağlam: Bir dil birimini çevreleyen, ondan önce veya sonra gelen, birçok durumdan söz konusu birimi etkileyen, onun anlamını belirleyen birimler bütünü.

bilim: Evrenin veya olayların bir bölümünü konu olarak seçen, deneye dayanan yöntemler ve gerçeklikten yararlanarak sonuç çıkarmaya çalışan düzenli bilgi.

dil: İnsanların düşündüklerini ve duyduklarını bildirmek için kelimelerle veya işaretlerle yaptıkları anlaşma.

dönüt: Geri bildirim.

edebî metin: İnsanlarda zevk uyandırmak ve onları etkilemek için yazılan yazılar.

edebiyat: Olay, düşünce, duygu ve hayallerin dil aracılığıyla sözlü veya yazılı olarak biçimlendirilmesi.

güzel sanatlar: Edebiyat, müzik, resim, heykel, mimarlık, tiyatro gibi insanda coşku ve hayranlık uyandıran sanatlar.

iletişim: Duygu, düşünce veya bilgilerin akla gelebilecek her türlü yolla başkalarına aktarılması.

jargon: Dar bir çevreye özgü dil.

kaynak: İletişimde mesajı gönderen.

lehçe: Bir dilin metinlerle takip edilemeyen dönemlerinde tarihsel, bölgesel ve siyasal sebeplerden dolayı ses, yapı ve söz dizimi özellikleriyle ayrılan kolu, diyalekt.

mesaj: Yazı veya sözle verilen, gönderilen bilgi, ileti.

sanat: Bir duygu, tasarı, güzellik vb. nin anlatımında kullanılan yöntemlerin tamamı. **metin:** Bir yazıyı biçim, anlatım ve noktalama özellikleriyle oluşturan kelimelerin bütünü.

standart dil: Yazı dili.

şive: Bir dilin izlenebilen tarihî dönemlerinde o dilden ayrılmış ses ve biçim bakımından değişiklik gösteren kolu.

1. Türkiye’de 19. yüzyıldan itibaren kullanılmaya başlanan edebiyat terimi Arapça ---- kelimesinden türetilmiştir. Edebiyatımızda bu tabiri ilk defa İbrahim ---- kullanmıştır. İyi terbiye, güzel ahlak, incelik gibi anlamlar da içerir. Edebiyat teriminin karşılığı olarak Batı’da ---- terimi kullanılmaktadır. Tanzimat’tan önce edebiyatın karşılığı olarak ---- ve ---- kelimeleri tercih edilmiştir. Olay, düşünce, duygu ve hayallerin bir şekilde ifade edilmesine edebiyat denir.

Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilemez?

- A) adap   B) Şinasi   C) Litterature
D) şiir - inşa   E) estetik

2. Günümüz edebiyat cahillerinin “Türk şairi değildir çünkü Türkçe söylememiştir.” diyerek gözden düşürmeye yeltendikleri Fuzuli, aynı düşünce ve duygu ekseini etrafında söylediği şiirlerinde Türkçe kelimeleri yer yer kullanmıştır. “Ayna” yerine “gözcü” demesi bunun en güzel örneğidir.

Bu parçaya göre edebiyat ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Edebiyat, bilimsel veriler ile araştırılabilir nesnel unsurlara sahip kocaman bir yapıdır.
B) Edebiyatın dâhil olduğu alanların tamamına dilsel bir katkısı şüphe götürmeyen bir gerçektir.
C) Herkes için aynı olan yanlarının yanında edebiyatın sadece kişiye ait kısımları da tarihsel gerçekleri barındırır.
D) Edebiyat, insana bağlı yapısı gereği kişiye ait değerlendirmeler içeren bir sanattır.
E) Edebiyat, gerçek ve hayalin birleştiği, yorumlanabilir bir kurmacanın doğduğu eserleri ile varlığını sürdürür.

3. I. Duygu, düşünce, hayal, gözlem ve olayların sözle veya yazıyla güzel ve etkili bir biçimde anlatılması sanatıdır.
II. Bir duygunun, tasarımın ya da güzelliğin vb. dışavurumunda ses, söz, çizgi, renk, biçim (form) ve ritim gibi kullanılan yöntemlerin tamamı veya anlatım sonucunda ortaya çıkan üstün yaratıcılık.
III. Marangozluk, demircilik, kuyumculuk, terzilik gibi meslek olarak yapılan ve pek çok dalları bulunan, deneyim ve ustalık gerektiren iş.

Numaralanmış cümlelerde tanımlanan kavramlar aşağıdakilerden hangisinde sırasıyla doğru olarak verilmiştir?

	I	II	III
A)	Sanat	Edebiyat	Zanaat
B)	Edebiyat	Sanat	Zanaat
C)	Zanaat	Edebiyat	Sanat
D)	Sanat	Zanaat	Edebiyat
E)	Edebiyat	Zanaat	Sanat

4. “Dünya, bizi bir milletin içinde bir aileye mensup olarak karşılar. Devlet eli ile kimlik bağışlar yani belirli kalıplarımız olur. Hayatın, toplumun ve insanın özünü ortaya koyabilen ve bunları seven yazın (edebiyat) ise elindeki balyozu bu kalıplara vurur. Hayalî gerçeğe, yaşamı ölüme, beni diğerine çevirir ve duvar bırakmaz. Bir şiir; âşğın acısını iliklerine işler, her okuyana kendisini sunar, birçok insana seslenir ve böylece insanların duyguları arasındaki başarılı bir köprü olur.” **diyen yazar, “yazın”ın (edebiyatın) hangi işlevinden söz etmemiştir?**

- A) Benimsenen değerleri sorgulayabilen bir güce dayanır.
B) Farklı kültürleri birbirleri ile bağlantılı biçime getirir.
C) İnsanlar arasındaki iletişime kolaylıklar sağlar.
D) Toplum yaşamına ait öğeler içerir.
E) Pek çok insana hitap eder.

5. (I) Sanat ve bilim, birbirlerini tamamlayan etkinliklerdir. (II) Bilim, nesnelerin nedenlerini anlamamıza yarar, sanat ise tam tersine onların biçimlerini görmemize yardımcı olur. (III) Sanat ve bilim aynı düzlemlerde hareket etmedikleri zaman çelişir. (IV) Bilimin kavramsal yorumlaması, sanatın sezgisel yorumlamasına engel olmaz. (V) Bunların görüş açılarının farklılığı da bir zenginlik kaynağıdır; gerçeği daha iyi ve çok boyutlu olarak görmemize katkıda bulunur.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde verilen bilgi paragrafın bütünüyle çelişmektedir?

- A) I   B) II   C) III   D) IV   E) V

6. Güzel sanatlar; kullanıldığı malzemeye, yazılış amacına, dili kullanma şekline göre sınıflandırılır. Malzemesi dil olan güzel sanat dalları ----; ağaç, boya, alçı vb. olanlar ---- sanatlar olarak adlandırılır. Görselliğin ve ritmin ön planda tutulduğu sanatlara ise ---- denir.

Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangileri sırasıyla getirilmelidir?

- A) fonetik – plastik – dramatik
B) dramatik – plastik – fonetik
C) plastik – fonetik – dramatik
D) fonetik – dramatik – plastik
E) dramatik – fonetik – plastik

7.

İşitsel (Fonetik) Sanatlar	Görsel (Plastik) Sanatlar	Dramatik (Ritmik) Sanatlar
----	Heykel	----
Edebiyat	----	Dans
	Mimari	Sinema
	Hat	Opera
		Bale

Bu tabloda boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- A) Tiyatro – Resim – Şiir
B) Resim – Tiyatro – Şiir
C) Şiir – Resim – Tiyatro
D) Resim – Şiir – Tiyatro
E) Tiyatro – Şiir – Resim

8. Edebiyat, güzel sanatların bir kolu kabul ediliyorsa edebî metnin öyle ya da böyle bir sanat değeri taşıması gerekir. Yazar, elbet yaşadığı çağın sorumluluğunu bilecek ve çağındaki sorunları dile getirecektir. Bunu ister bir aşk romanında ara konu hâlinde sunar ister toplumsal konulu bir roman yazar ve ara konu olarak aşkı belirler. Sadece toplumsal bir sorunu anlatmak için akademik yayınlar, gazeteler, köşe yazıları zaten bulunmaktadır.

Bu parçada edebî metin ile ilgili asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tamamen toplumsal sorunlarla ilgilenmesinin gerekli olduğu
B) Çağının sorumluluğunu başarıyla üstlenmesi
C) Akademik yönünün ağır basması
D) Sanatsal bir değerinin olması gerektiği
E) Hemen her türlü konuda okuyucuyla buluşabildiği

9. Zaman bazen aşım ile ekmeğim
Zaman bazen zehirli tılsımım
Zaman bazen kinimle nefretim
Zaman bazen kısmetim nasibim
Zaman bazen derdime ilacım
Zaman bazen katilim, ecelim
Zaman bazen canıma can dostum
Zaman bazen hayatım ve ruhum

Bu dizeler aşağıdaki güzel sanat dallarından hangisine örnek olabilir?

- A) Dramatik sanatlara
B) Görsel sanatlara
C) Hacim sanatlarına
D) İşitsel sanatlara
E) Yüzey sanatlarına

1. “Edebiyat-dil” kavramları arasındaki ilişki aşağıdaki-
lerin hangisinde vardır?

- A) Hat – minyatür
- B) Mimari – köprü
- C) Müzik – besteci
- D) Resim – fotoğraf
- E) Heykel – çamur

2. Dış dünyadaki tüm nesnel varlıklar, koşullar ve durum-
lar gerçekliğin kapsamına girer. Edebiyat; dış dünyayı,
insanı ve insana özgü özellikleri ---- dile getirir. Yani
sanatçı; dış dünyayı olduğu gibi değil, kendi süzge-
cinden geçirerek, değiştirerek ve yorumlayarak anlatır.
Sanat ya da edebiyat, bir çeşit gerçeğin yorumlanarak
anlatılmasıdır. Burada unutulmaması gereken nokta
ise edebiyatın bunu yaparken gerçeklikten tamamen
uzaklaşmamış olmasıdır.

**Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden han-
gisi getirilebilir?**

- A) hiç değiştirmeden
- B) nesnel bir bakış açısıyla
- C) doğrudan bir anlatımla
- D) terimlerden yararlanarak
- E) kurmaca yoluyla

3. Aşağıdakilerden hangisi edebiyatın bilimsel bilgi-
lerle ilişki nedenlerinden biri olamaz?

- A) Edebiyatta ortaya konulan düşünce, duygu, hayal
ve durumların bilimlere kaynaklık etmesi
- B) Bilimsel bilgilerin ya da buluşların edebî eserlerin
konusu olabilmesi
- C) Amaçlar, yöntemler ve kullanılan malzemeler farklı
da olsa her ikisinde de insan paydasının olması
- D) Bilimsel çalışmaların sonuçlarının doğrudan edebi-
yat eserleriyle yayılması
- E) Bilimsel bilgilerin edebî eserlerde kurmaca yoluyla
anlatılması

4.

Fonetik

Plastik

Dramatik

**Aşağıdaki cümlelerden hangisi bu kavramlardan
biriyle ilgili değildir?**

- A) Salvador Dali, 20. yüzyılın en önemli ressamların-
dandır.
- B) Reşat Nuri Güntekin *Çalıkuşu* romanında genç bir
öğretmenin bakış açısıyla Anadolu’yu yansıtır.
- C) Dünyaca ünlü piyanistimiz İdil Biret, gelecek ay
İstanbul’da konser verecek.
- D) Şinasi Sahnesinde George Orwell’in *Hayvan Çiftliği*
oyunu sergilendi.
- E) Midyat’taki telkâri ustaları, cumhurbaşkanına veril-
mek üzere gümüş şilt yaptılar.

5.

Belli bir sanat endişesi ve yeteneğine sahip kişilerin
kaleminden çıkan edebî metinlerin temel amacı estetik
haz vermek, güzellik duygusu oluşturmaktır. Edebî
metinlerde dilin kusursuz ustalıklı kullanımı esas-
tır. Kelimeler çoklukla mecaz anlamlarıyla kullanılır.
Kelimelerin zengin bir anlam dünyası vardır. İnsan
ruhunun en gizli ve gizemli taraflarını edebî metinlerde
görürüz. Elbette bu metinlerde de insanı geliştirmek,
insana yararlı olmak da bir amaçtır ama asla estetiğin
önüne geçemez.

Edebî metinlerle ilgili olarak,

- I. Terim ve kavramlara sıklıkla yer verilir.
- II. Cümleler yan anlam bakımından zenginlik gösterir.
- III. Gerçek olduğu gibi yansıtılmaz, dönüştürülüp
değiştirilerek aktarılır.
- IV. Temel amaç, güzelliktir; fayda ve doğruluk temel
amaç değildir.
- V. Anlam derinliği olan eserlerdir.

yargılarından hangisinde bir yanlışlık vardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

6. ---- metin, insanda ---- uyandıran bir nitelik taşır. Malzemesi elbette ----. Ancak bu, kendine özgü bir duyarlılıkla kullanıldığından ---- bir yapı kazanmıştır.

Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- A) Öğretici – araştırma hissi – bilgidir – nesnel
B) Edebî – estetik duygu – dildir – imgesel
C) Kişisel – güzellik hazzı – sözdür – sık kullanılan
D) Didaktik – keşfetme çabası – insandır – sözlüksel
E) Öznel – kişisel zevk – kalptir – hayalperest

7. Bana “resmimi çiz” diyorlar
Onlara bakarken düşünüyorum
Gördüklerimi mi
Gösterdiklerini mi
Yoksa
Görüntünün ardındaki gerçeği mi

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Sanatsal metinler, sanatçının bakış açısına ve konuya göre değişiklikler gösterir.
B) Sanatın gerçekliği dış dünyadakinden farklı olabilir.
C) Sanatsal gerçeklikte sanatçının toplumsal duyarlılığı her zaman ön plandadır.
D) Sanatçı; görüneni olduğu gibi değil, olduğundan farklı yönleriyle de eserine yansıtabilir.
E) Sanat insanı, görünenin ardında yaşayan başka gerçeklikleri de ifade edebilir.

8. Bilim de sanat da aynı gerçeklikle uğraşır ancak yöntemleri farklıdır. Sanat gerçekliği betimler ve sergiler, bilim ise açıklar. Sanat, gerçekleri estetik imgelerle anlatmaya çalışır ve doğanın sırlarını sezdirir. Bilim ise akıl yoluyla anlatmaya çalışır ve bunu ispatlar. Bilim de sanat da gerçeğe aynı noktada varmaya çalışır.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Bilim de sanat da aynı gerçekleri farklı yollarla anlatır.
B) Sanat, gerçekleri imgelerle betimleyerek sanatsal bir yöntemle ortaya koyar.
C) Bilim, doğanın sırlarını akıl yoluyla kanıtlayarak açıklar.
D) Sanat, gerçekleri ortaya koyarken insanı ön planda tutar.
E) Bilim gerçekleri açıklayarak, sanat ise betimleyerek aynı noktaya ulaşmayı amaçlar.

9. İstanbul denizinin bazen renk değiştiren anları vardır. Su sakinleşir. Üzerinde menevişler belirir, hafif ürpermelerle bir renk oyunu başlar. Deniz koyu maviyken yavaş yavaş mor, eflatun, menekşe rengi dalgalarıyla süslenir. Bu nakışların arasında ufuklardan dökülen pembe, kırmızı, turuncu pırıltılar görülür. Her renk, o ebedî maviliğin derinliğine inmek istiyormuş gibi birbiriyle gizli bir çekişmeye koyulur.

Bu parçadan hareketle edebî metinlerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Doğruluk ve fayda amacı güdülür.
B) Dil, sanatsal işlevde kullanılır.
C) Aynı konu, sanatçının bakış açısına göre farklı biçimde işlenebilir.
D) Çağrışım değeri olan kelimeler kullanılır.
E) Gerçeklik olduğu gibi yansıtılmaz.

1. Yaradılışı gereği güzellik (estetik) kaygısı olan insan, yaşadığı dünyayı bu kaygısına göre şekillendirmek, güzelleştirmek istemiştir. Bunun için de güzel sanatlardan yararlanmıştır. Güzel sanatlar; kullandıkları malzemeye göre işitsel, görsel ve dramatik sanatlar olmak üzere üçe ayrılmıştır.

- I. Bale
- II. Müzik
- III. Tiyatro
- IV. Resim
- V. Edebiyat

Yukarıdaki numaralanmış kavramlar güzel sanat dalları bakımından ikiye eşleştirildiğinde bu sanat dallarından hangisi eşleştirmenin dışında kalır?

- A) I   B) II   C) III   D) IV   E) V

2. Bilim ve sanat, insanın iki ayrı eylem alanı olmakla beraber her ikisi de ---- fonksiyona sahiptir. Ancak bu verilen bilginin niteliği konusunda bilimsel bilgi için daha ----, sanat bilgisi içinse daha ---- özellik taşıyan bir bilgi içerir diyebiliriz. Sanatın işleyişinde daha çok duygusallık, bilimin işleyişinde ise akılcılık egemen olmaktadır.

Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangileri sırasıyla getirilmelidir?

- A) eleştirel – biçimsel – görsel
- B) bilgi verici – objektif – subjektif
- C) psikolojik – doğru – yanlış
- D) eleştirel – pasif – aktif
- E) bilgi verici – gelişebilen – tutucu

3. Edebî eserlerde yazar; kahramanların duyguları, davranışları ve ruhsal durumlarını anlatırken okuyucuda gerçeklik duygusu uyandırabilmek, onun ruhuna dokunabilmek için ---- biliminden; varlık, güzellik, bilgi gibi kavramları sorgularken de ---- biliminden faydalanır.

Bu parçadaki boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangilerinin sırasıyla getirilmesi uygundur?

- A) felsefe – psikoloji
- B) psikoloji – felsefe
- C) sosyoloji – tarih
- D) antropoloji – tarih
- E) sosyoloji – felsefe

YAYIN DENİZİ

4. Sezai Karakoç'un şiirinin başlığı *Kapalı Çarşı* olmakla birlikte amacı *Kapalı Çarşı*'yı betimlemek değildir. O, çağrışımlarındaki *Kapalı Çarşı*'yı anlatmıştır. Ondan önce Orhan Veli, burayı tasvir eden objektif bir şiir yazmıştır. Yine Behçet Necatigil'in bir kitabının adı *Kapalı Çarşı*'dir. Daha birçok şair, *Kapalı Çarşı*'dan bahsetmiştir. Bunun sebebi *Kapalı Çarşı*'nın eskiyi ve Doğu'yu şekil yönünden anlatmak değil zihinde kalan izlenimlerle hatırlatmasıdır.

Bu parçada anlatılanlar, edebî metinlerin özellikle aşağıdaki kavramlardan hangisiyle ilişkilendirilmesinde etkilidir?

- A) İmge
- B) Edebî sanat
- C) Öyküleme
- D) Örnekleme
- E) Doğallık

5. Edebî metinler, ---- yani tasarlanarak üretilen eserlerdir; anlamları da biçimleri de güzeli ve estetik olanı ortaya çıkarmak amacıyla oluşturulur. Çağırışım ve duygu yoğunluğu anlamına gelen ---- bakımından da zengindir.

Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangilerinin sırasıyla getirilmesi uygundur?

- A) hayalî – temel anlam
B) kurmaca – mecaz anlam
C) mecazi – yan anlam
D) kurmaca – terim anlam
E) duygusal – mecaz anlam

6. I. Bilim; gerçeği bulma, anlama, doğrulama yöntemi olarak insanoğlunun gelişiminin ulaştığı son noktadır.
II. İnsanoğlu bilim dışında mitoloji, metafizik gibi yollarla da güvenilir bir biçimde gerçeğe ulaşmayı başarır.
III. Bilim, deneylerle geçerliliği kanıtlanmış, neden - sonuç ilişkisi kurarak düzenli, nesnel ve kanıtlanabilir belgeler sunar.
IV. İnsanoğlunun duyularına seslenen bilim, güzeli-çirkinini, iyiyi-kötüyü objektif bir tavırla sunar.
V. Bilim, duygusal yaklaşım olmaksızın kişisel bilginin genel bilgiye dönüşmesiyle var olur.

Bilimin özellikleriyle ilgili yukarıdaki bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) I   B) II   C) III   D) IV   E) V

7. Hakikati seviniz, o da sizi sever; hakikati arayınız, o da sizi arar. Yalan, üstüne Çin setleri gibi kalın duvarlar örse bile altında kalan hakikat bir ince iniltiyle, bir hafif rüzgâr dalgasıyla, herhangi bir küçük işaretle mevcudiyetini bildirir. “Buradayım.” der.

Bu parça aşağıdaki bilim dallarından hangisiyle ilgilidir?

- A) Felsefe
B) Psikoloji
C) Tarih
D) Sosyoloji
E) Coğrafya

8. **Sanat ve bilim ilişkisi ile ilgili aşağıdaki bilgilerden hangisi yanlıştır?**

- A) Her iki disiplin de öncelikle insan davranışlarının ürünleri olarak temellerinde merak, ilgi ve sezgi taşımaktır.
B) Her iki disiplin de insan içindir, toplum tarafından desteklenir ama tepkiler ve ilgiler farklıdır.
C) Sanat, tarih boyunca bilimin ortaya koyduğu sonuçlardan ve olanaklardan yararlanmıştır.
D) Bilim ve teknolojideki gelişmeler sanatın yeni biçimler kazanmasına, yeni sanat dallarının ortaya çıkmasına yol açmıştır.
E) Sanattaki ve bilimdeki gelişmeler, yenilikler bir önceki bilgileri ve sanat eserlerini değersiz kılar.

9. **Öğretici metinlerin özelliklerinin sorulduğu bir sınavda her özellik 20 puan olarak belirlenmiştir. Merve; bu sınavdan 80 aldığına göre,**

- I. Açıklamak ve bilgi vermek amacıyla oluşturulur.
II. Kelimeler yan ve mecaz anlamlarda kullanılmaz.
III. İleti, dolaylı olarak okuyucuya ulaştırılır.
IV. Ağırlıklı olarak açıklayıcı ve tartışmacı anlatım biçimleri kullanılır.
V. Tarihî, felsefi, bilimsel, gazete çevresinde gelişen ve kişisel hayatı konu alanlar olmak üzere çeşitleri vardır.

özelliklerinin hangisini yazarken yanlışlık yapmıştır?

- A) I   B) II   C) III   D) IV   E) V

1. I. Edebî metin biriciktir, bir kez daha aynısı oluşturulamaz.
II. Her edebî metin bir gelenek içinde oluşur, kendisinden önceki eserlerden ve bilgi birikiminden yararlanır.
III. Edebî metin kendi dönemini, kullandığı her türlü malzemeyle temsil eder.
IV. Edebî eserlerde, biçim ve içerik birbirinden ayrı düşünülemez, biçim değişince içerik de değişir.
V. Edebî bir metin, gerçek hayattaki olayları aynen yansıtır.

Edebî eserlerin özellikleriyle ilgili verilen yukarıdaki numaralanmış bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2. Nasıl bir bitki, ancak bir tohumdan fışkırsa insanın her hareketi de düşünce dediğimiz gizli tohumlardan fışkırır. Kendiliğinden olduğunu yani düşünülmeden yapıldığını söylediğimiz hareketler de böyledir ve diğerlerinden farksızdır. Hareket; düşüncenin tomurcuklanması, neşe veya keder ise onun meyvesidir.

Bu edebî metin incelenirken aşağıdaki bilim dallarının özellikle hangisinden yararlanır?

- A) Tarih
B) Felsefe
C) Coğrafya
D) Halk bilimi
E) Sosyoloji

3. ---- amacı güzellik duygusu yaratmak, insanoğlunu ruhen beslemek, yaşamın gerçekleri karşısında tutunacak bir dayanak oluşturmaktadır. ---- amacı ise doğruyu bulmak, varlıkların var oluş nedenini araştırmak, bunlar hakkında sistematik bir bilgiye ulaşmaktır.

Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangileri sırasıyla getirilmelidir?

- A) Sporun – Bilimin
B) Eğitimin – Öğretimin
C) Resmin – Kitap okumanın
D) Sanatın – Bilimin
E) Sanatın – Eğitimin

4.

	I. Grup	II. Grup
I.	Mermer	Müzik
II.	Ses	Mimari
III.	Boya	Edebiyat
IV.	Dekor	Tiyatro
V.	Dil	Dekor

Yukarıda I. grupta verilen terimlerden hangisi, II. grupta verilenlerden biriyle ilişkilendirilemez?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

5. **Aşağıdakilerin hangisinde edebiyatın diğer bilim dallarıyla ilişkisi yanlış eşleştirilmiştir?**

- A) Bir edebî metni, yazıldığı dönemi göz önünde bulundurarak değerlendirmek gerekir. (Edebiyat-Tarih)
B) Olaylar, bir mekânda ortaya çıkar ve o mekânın izlerini taşır. (Edebiyat-Coğrafya)
C) İnsanın ruh dünyasına ağırlık veren eserler, onların ruh çözümlemelerini de yapar. (Edebiyat-Psikoloji)
D) Edebî metinler yazıldıkları dönemin önemli olaylarını konu olarak işler. (Edebiyat-Tarih)
E) Edebiyat insanı, insanın diğer insanlarla ilişkilerini, dolayısıyla toplumu etkiler. (Edebiyat-Psikoloji)

6. Güzel sanatları birbirinden ayıran temel fark, bu sanatların kullandıklarıdır. Bunun yanı sıra, ifade ediliş biçimindeki benzemelik bu sınıflandırmada önemli bir etkidir.

Bu parçada altı çizili sözcüklerle kastedilenler sırasıyla aşağıdakilerden hangisinde verilmiştir?

- A) Gerçeklik – Anlatma
B) Malzeme – Özgünlük
C) Hayal gücü – Malzeme
D) Özgünlük – Gerçeklik
E) Malzeme – Dil

7. Edebiyat-bilim ilişkisiyle ilgili aşağıdaki bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Edebiyat doğrudan ya da dolaylı yollarla tüm bilim dalları ile ilişki içerisindedir.
- B) Edebiyatta bir eser oluşturulurken sanatçı az ya da çok diğer bilim dallarının verilerinden yararlanır.
- C) Edebiyat; konusu insan olan felsefe, sosyoloji, psikoloji, tarih bilim dalları ile doğrudan ilişkilidir.
- D) Edebiyat; filoloji, bibliyografya ve tarih biliminin verilerinden yararlanır.
- E) Edebiyat, olayları neden ve sonuçları ile irdeler; tarih ise olayların arka planında nelerin yaşandığını anlatır.

- 8.** Edebî metnin ilk ve temel özelliklerinden biri sanatı yapan varlık olarak insanın varlık şartına bağlı bir etkinlik olmasıdır. Diğer özellikleri de şunlardır: Edebî metin insanın kültür dairesi ve bu dairenin şartları içinde incelenip değerlendirilmesi mümkün olan bir gerçekliktir. Edebî metin özellikleri kendinde saklı bir iletişim aracıdır. Edebî metin kurmaca bir yapıdadır. Dille gerçekleştirilen bir sanat etkinliğidir. Edebî metinde dilin şiirsel işlevi hâkimdir. Edebî metnin bir göstereni bir de gösterileni vardır. Yani edebî metin yeniden kurulur, yaratılır. Edebî metin göndergesi kendi içindedir, kendi dışında bir varlığı ve kavramı ifade etmez. Edebî metin gerçekliği yeniden yorumlar, değiştirir, dönüştürür. Böylelikle kendi gerçekliğini oluşturur. Kullandığı türlü malzemeyle kendi dönemini temsil eder. Her edebî metin bir gelenek içinde oluşur, kendinden önceki eserlerden ve bilgi birikiminden yararlanır, daha sonrakilere zemin hazırlar, malzeme verir.

Bu parçaya göre aşağıdakilerden hangisi edebî metinlerin özelliklerinden değildir?

- A) Edebî metin, kültür alanı içinde yer alan ve bu alanın şartları içinde incelenip değerlendirilebilen bir gerçekliktir.
- B) Edebî metin, özellikleri kendinde gizli, kurmaca yapıya sahip olan bir iletişim aracıdır.
- C) Edebî metin, dilin şiirsel işleviyle gerçekleştirilen bir sanat etkinliğidir.
- D) Edebî metin biricik olduğundan her okunduğunda anlamı değişmez, her okuyucu aynı sonuca ulaşır.
- E) Edebî metin; gerçekliği yorumlar, dönüştürür ve değiştirerek kendi gerçekliğini oluşturur.

- 9.** İşitsel (fonetik) sanatların bir dalı olan ----; olay, duygu, düşünce ve hayallerin ---- aracılığıyla sözlü veya yazılı olarak biçimlendirilerek etkili bir biçimde anlatılmasıdır.

Bu cümlede boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangileri sırasıyla getirilmelidir?

- A) müzik – enstrüman
- B) tiyatro – dekor
- C) edebiyat – dil
- D) sinema – senaryo
- E) opera – müzik

10. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bilimsel metin veya edebî metinle ilgili bir yanlışlık yapılmıştır?

- A) Edebî metinlerin dili, bilimsel metinlere oranla daha yalın ve anlaşılırdır.
- B) Bilimsel metinler nesnelliğe yaslanmak zorunda olduğu için gerçekliğin dışına çıkamaz.
- C) Edebî metnin konusu eskimez; pek çok sanatçı aynı konudan, farklı eserler ortaya çıkarmıştır.
- D) Edebî metinlerde sanatçı kendine özgü bir dünya kurar, okuyucu da o dünyada kendine yer bulmaya çalışır.
- E) İmgesel anlatım ve çağrışımlarla zenginleşen edebî metinlerin mesajı genellikle satır aralarına saklanmıştır.

1. Bir sanat eserinin değerli olabilmesi için araştırmancının ve kültürün gerekli olmadığı ancak yeteneğin yeterli olduğu görüşü, çalışmak ve okumaktan korkanlar için kolay bir görüştür. Hayatı bütünü ile kavramadan, tabiat ve toplum yasalarını bilmeden büyük eserler yaratmak mümkün değildir. Büyük bir eser, yalnızca yetenek ve esin kaynağıyla olmaz. Login'in de dediği gibi "Bilimsiz sanat olamaz."

Bu parçada vurgulanmak istenen düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Değerli bir sanat eseri oluşturmak için yeteneksiz olursa bile bilimden yararlanmak gerekir.
B) Yeteneğin araştırma ve çalışmayla yoğrulması sonucunda nitelikli eserler ortaya çıkar.
C) Okuyup çalışmayanlar hayatın bütününe kavramakta zorluk çekerler.
D) Büyük eserler, yeteneğin esin kaynaklarıyla oluşturulur.
E) Değerli bir eser ortaya koymak için araştırmacı ve kültürlü olmak yeterlidir.

2. Sanat eserleriyle ilgilenen bir sanat araştırmacısı, bu ilgisinin sebeplerini aşağıda sıralamıştır fakat bu sebeplerden birinde yanlışlık yapmıştır.

Buna göre araştırmacının yanlışlık yaptığı sebep aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sanat eseri uzun bir olgunlaşma sürecinin ürünüdür.
B) Sanat eseri, sanatçıdan tamamen bağımsız gelişir.
C) Eser yeni bir mesaj getirmeli; bu mesaj, bir yerden başlayıp bir başka yere köprü olmalıdır.
D) Estetik değer taşıması, biriciklik, yaratıcılık ve evrensellik sanat eserinin özünü oluşturur.
E) Öncekileri taklit eden veya tekrardan ibaret olan bir çalışma, sanat eseri olamaz.

3. I. Edebiyat, malzemesi dil, konusu insan olan bir güzel sanat dalıdır.
II. Mimari, heykel, resim; görsel sanat dallarıdır.
III. Dramatik sanat dalı olan tiyatro, edebiyatla yakından ilgilidir.
IV. Sinema, tiyatro, opera ve bale edebiyatla birlikte fonetik sanatlar içinde yer alır.
V. Güzel sanatlar işitsel, görsel ve dramatik sanatlar olmak üzere üç ana dala ayrılır.

Sanatların sınıflandırılması ile ilgili yukarıdaki bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

4. "Emma'nın, okuduğu Paul ve Virginie'den yola çıkarak hayal kurması; Eugene Sue'nün romanlarındaki mobilya tasvirlerinden etkilenmesi; Balzac'ın ve George Sand'ın eserlerinde kendi özlemlerine çareler araması; Markid Andervilliers ile romanlarındaki uydurma kişiler arasında yakınlıklar ve benzerlikler kurmaya çalışması bir etkilenmenin varlığını kanıtlar." **diyen yazar, aşağıdaki bilimlerden hangisi ile edebiyat arasında bir ilişki kurmuştur?**

- A) Sosyoloji
B) Tarih
C) Psikoloji
D) Felsefe
E) Biyoloji

5. **Aşağıdakilerden hangisi güzel sanatların özelliklerinden değildir?**

- A) Amacı, insanlarda estetik zevk ve heyecan uyandırmaktır.
B) Bilimsel ve nesnel özellik taşımaz.
C) Gerçeği hissettirir, çağırıştırır, sezdirir.
D) Yüzyıllardır değişip gelişerek günümüze kadar gelmiştir.
E) Değişmez gerçeklere ulaşmayı hedef olarak seçmiştir.

6. İçlerinde ermişi var, dervişi var. Rum abdalları derler, Rum gazileri derler. Ertuğrul Bey'in savaşçısı ev hesabına gelmez. Savaşçı dervişlerin beşi onu bir zaviyeye birikmiştir. Rum abdallarına geldi mi dam, çadır tanımaz bunlar. Azrail'e elense çekmiş gözü kara yiğitlerdir her biri. Karıları bile dövüşkendir Ertuğrul Bey'in. Bunlara "Rum bacıları" derler. Bunların töreleri de gaziler, savaşçı dervişler gibi din yayma üzerinedir.

Bu edebî metin incelenirken aşağıdaki bilim dallarının özellikle hangisinden yararlanılır?

- A) Psikoloji
- B) Sosyoloji
- C) Felsefe
- D) Tariht
- E) Coğrafya

7. Cemil, on yedi yaşındayken kapatıldığı Taşkılla'nın yer altı hücrelerinde bile bu kadar umutsuz bir yalnızlık duymamıştı. Şu anda gidecek hiçbir yeri, yapacak hiçbir işi yoktu. Ne önü denizdi ne ardi tren yolu. Burada dilini bildiği insanlar da oturmuyordu sanki. Çevresini düşmanlar bile çevirmiş değildi artık. Uzaklardan kamyonların bıraktığı ölü sessizliğin ötesinden köpek seslerini, horozları duyarak daldığı âlemden sıyrılıp kendine geldi.

Bu metni hazırlarken yazar, aşağıdaki bilim dallarının hangisinden yararlanmıştı?

- A) Sosyoloji
- B) Tarih
- C) Psikoloji
- D) Felsefe
- E) Coğrafya

8. Duygu, düşünce ve hayallerin okuyanda hayranlık ve heyecan uyandıracak şekilde, estetik bir yapı içinde söylenmesi ya da yazılması ile çıkan metinlere "edebî metin" denir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi bir edebî metinden alınmamıştır?

- A) Ağaçlar rengârenk giysilerinden soyunmuş; havuz, dökülmüş yaprak tabakaları altında görülmez.
- B) Rüzgâr eser dallarınız atıştır
Kuşlarınız birbiriyle ötüşür
Ören yerler bu bayramda çok üşür
Sümbül niçin yaslı bakışır dağlar
- C) Bin gemle bağlanan yağız at şaha kalkıyor
Gittikçe yükselen başı Allah'a kalkıyor
- D) "Yağmur" ufacık bir dergi, Adana'da on beş günde bir çıkıyor. Ufacık, ufacık olmasına ya tıklım tıklım şiir dolu.
- E) Sen geçerken bu sahilden sessizce
Gemiler kalkar bu yüreğimden gizlice

9. Yazar, yapıtını oluşturma sürecine geçmeden önce kahramanının kişiliğini inandırıcı bir temele dayandırabilmek için bir süre onun gibi davrandığını düşündüğü insanları inceler, notlar alır. O insanların hangi olaylara, hangi tepkileri verdiğini gözlemler. Bu kahramanın yaşadığını düşündüğü çevrenin toplumsal, ekonomik, kültürel özelliklerini inceler; bu toplumsal yapı ile kahramanın kişiliği arasında tam bir uyum olmasına çalışır.

Bu parçaya göre yazarın eserini oluştururken özellikle yararlandığı iki bilim dalı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Biyoloji – Tıp
- B) Sosyoloji – Tarih
- C) Tarih – Psikoloji
- D) Psikoloji – Sosyoloji
- E) Sosyoloji – Biyoloji